

Samverkan för finska gästspel – ett pilotprojekt 2013-2015

Långsiktigt samarbete och en gästspelsslinga

Syfte

Genom teatergästspel vill vi, inom ramen för den svenska minoritetspolitiken, stärka den finska kulturen och det finska språket och därmed bidra till en ökad medvetenhet hos den sverigefinska minoriteten och den svenska språkmajoriteten om vår gemensamma kultur.

Gästspelen ska presentera samtida finländsk scenkonst och vara en del av ett aktivt kulturutbyte mellan Sverige och Finland. Gästspelen ska förstärka det lokala teaterintresset och visa publiken något den annars inte får se.

Tillsammans bygger vi expertis och stärker regioners kunskap och förutsättningar för att ansvara för minoritetsfrågan långsiktigt.

Bakgrund

Finska språket har sedan 2010 status som nationellt minoritetsspråk i Sverige och idag hör ca 50 kommuner till det så kallade finska förvaltningsområdet. Det innebär att de får statliga anslag för att stärka det finska språket, bland annat genom kultursatsningar. Även inom statliga kulturpolitiken och samverkansmodellen ska det finska språket och finsk kultur prioriteras. Kulturrådet har i sina yttranden över kulturplanerna från de landsting som redan är med i samverkansmodellen påpekat att "enligt lagen (2009:724) om de nationella minoriteterna ska det allmänna främja de nationella minoriteternas möjlighet att behålla och utveckla sin kultur. Av kulturplanen bör det framgå hur landstingen beaktar lagens intentioner inom kulturområdet."

Från den 1 februari 2013 ingår sammanlagt 64 kommuner och 12 landsting/regioner i förvaltningsområdena för samiska, meänkieli och finska.

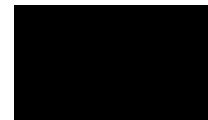
Bakgrund Scenkonstsamarbete Finland Sverige och Scen utan gränser

Riksteatern har sedan 2005 haft ett intensivt kulturutbyte med Finland som inneburit gästspelsturnéer både till och från Finland. 2009 breddade man samarbetet till att innefatta fler samarbetspartners och utvecklingsområden, och en avsiktsförklaring undertecknades. Det har utmynnat i plattformen Scen utan gränser som Riksteatern koordinerar i Sverige. Samarbetet syftar till att utveckla scenkonsten inom områden konstnärligt utbyte, interaktivitet, teknik och ledarskap. Ett viktigt område idag är att utveckla gästspelsutbytet, som skapar mötesplatser för erfarenhetsutbyte.

Arbetsgrupp för nationell turnésamarbete och kontinuitet

Inom ramen för Scen utan gränser bildades en arbetsgrupp bestående av Finlandsinstitutet, Uusi Teatteri, Scen utan gränser/Riksteatern och Länsteatrarna rf. för att utveckla samarbetet kring gästspel. Arbetsgruppen har identifierat ett antal orter, som tillsammans bildar en nationell "turnéslinga" för framtida gästspel/utbyten från Finland. Inventeringen baserar sig bland annat på erfarenheterna från 2012 års turné med "Hallonbåtsflykten", men främst på demografi och förvaltningskommuner med utökat ansvar för finska språket, runtom i landet.

Ett viktigt steg är att utveckla en nationell slinga med intresse för utbyte med Finland och skapa en struktur och modell för att långsiktigt säkra kontinuitet. I Finland finns sedan 2005 en gästspelsslinga som årligen tar emot gästspel från Sverige genom Riksteatern.

Genomförande

Vi genomför en pilot om 3 år. Tillsammans med lokala, regionala och nationella aktörer länkar vi samman 10-12 orter i landet som tillsammans utgör en nationell gästspelsslinga med 2 gästspel per år, samt skapar en struktur och finansieringsmodell där de lokala och regionala arrangörerna/aktörerna garanterar och avsätter medel till gästspel från Finland under denna period. Scen utan gränser/Riksteatern koordinerar och administrerar föreställningsverksamheten för en **nationell turnéslinga med en större produktion per år**, som när den når de olika länen förläggs till en större teaterlokal i tätort med Riksteaterns arrangörsförening/finska föreningen och/eller kommun som arrangör, i samverkan med kommun och landsting. En nationell **turnéslinga med en mindre produktion per år**, förläggs till någon eller några av de övriga kommunerna i länet. Scen utan gränser är koordinerande och även medarrangerande part vid kringarrangemang och kompetensutbyte.

Samordning

I varje region skapas en samverkansgrupp som efter önskemål kan utökas med fler intressenter t ex andra kommuner i länet, teaterföreningar och olika finska föreningar.

Idag består samverkansgrupperna av representanter från lokal riksteaterförening, Landstinget, Finska förvaltningsområdet, Kommun, Finsk förening, Riksteatern, Finlandsinstitutet, Länsteatrarna. Samverkansorganet träffas vid 2 tillfällen per år för att gemensamt diskutera marknadsföring, publikarbete, aktiviteter mm.

Arbetsfördelning

Riksteatern regionalt är samordnande för projektet i länet.

Scen utan gränser/Riksteatern koordinerar, administrerar, turnélägger föreställningsverksamheten. Gästspel arrangeras av lokala arrangörer och aktörer i samverkan enligt lokal överrenskommelse.

Finansiering

Föreställningsgaget är subventionerat av Riksteatern. Föreställningarnas gage varierar från ca 15–25 000 kr för de mindre till ca 40- 50.000 kr för de större. Varje kommun behöver därför gå in med en del för grundfinansiering, avsätta arbetstid samt erbjuda en spelplats. Landstinget i de olika länen behöver gå in med en del för grundfinansiering och administration. Lokal Teaterförening upplåter sina lokaler och sin personal för gästspel. Riksteatern Regionalt avsätter arbetstid för sin personal för samordning.

Samtliga i projektet deltagande teaterföreningar bidrar med sin ideella arbetstid.

Samtliga i projektet deltagande finska föreningar bidrar med sin ideella arbetstid.

Eventuella biljettintäkter tillfaller arrangören om inte annan överrenskommelse görs.

Uppföljning och utvärdering

Samverkansgruppen gör varje år en utvärdering av projektet avseende samverkan, konstnärlig kvalitet, publikarbete, publiksiffror, arrangörssynpunkter mm. Utvärderingen ska ligga till grund för det fortsatta arbetet i projektet.